

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg må altså sige, at jeg mener stadig blot, at hvis vi overhovedet skal komme videre i udviklingen – og det går jeg ud fra, når vi taler om kvalitet – må vi altså også kigge kritisk på hinanden. Og hvis man ikke kan tåle det, når vi altså ikke meget længere.

Når jeg ser nogle NGO'er, som er så optaget af et eller andet bestemt projekt, at de næsten i blinde ikke kan se de andre problemer, et modtagerland har, ryster jeg på hovedet. Jeg ryster også på hovedet, når et modtagerland, som har nogle helt fundamentale basale behov, som de beder om at få opfyldt, må høre nogle NGO'er sige: Jamen det interesserer os ikke at lave det. Det, vi interesserer os for, er det og det og det, og det er det, vi vil lave. Færdig.

Så bliver jeg faktisk meget trist på de danske skatteborgeres vegne, for hvis man ikke lytter til modtagerlandene, så har vi den problemstilling, jeg var inde på før. Så har vi ikke mulighed for at stille krav over for modtagerlandene, og jeg synes også, det er et af de store problemer, at vi ikke stiller krav nok.

Hvor mange projekter har man ikke set, hvor idealistiske NGO'er kommer ned og bygger et projekt op, og lige så snart vedkommende forsvinder igen, braser det hele sammen og ørerne på modtagerne, fordi man ikke havde den folkelige opbakning? Derfor mener jeg, der skal fokuseres på, hvad vi skal bruge NGO'erne til, og hvordan modtagerlandene får det optimale udbytte af vores bistand. Det er en relevant diskussion, når vi diskuterer emnet kvalitet.

Per Stig Møller (KF):

I betragtning af, at Danmark er det land i verden, som yder den største del af bruttonationalproduktet eller nu bruttofaktorindkomsten til bistand, og at der på den kommende finanslov er afsat 11 mia. kr. af regeringen i ulandsrammen til udviklingslandene, er det naturligvis afgørende, at pengene falder de rigtige steder, og at man får mest muligt ud af dem. Det er også det, evalueringsdiskussionen drejer sig om.

Rigsrevisionen har i forbindelse med miljødelen af Danidas indsats inden for MIKA påpeget, at der bruges tre gange så meget til administration, som finansloven ellers oplyser, og det er selvfølgelig uacceptabelt. Rigsrevisionen påpeger desuden, at der er aflyste problemer, dvs. at der i for mange år slet ikke er kvalificerede projekter nok til pengene, og så føres pen-

gene videre til næste år. Den slår yderligere ned på, at strategierne er for overordnede og derfor utilstrækkelige til at styre indsatsen, og endelig nævner Rigsrevisionen, at hvert fjerde projekt er uden lokal forankring eller ejerskab. Dette er jo temmelig alvorligt, fordi man så må forvente, at disse projekter slet ikke videreføres, når Danmark har trukket sig ud, selv om hele ideen jo er, at tingene skal leve videre uden os, efter at vi har sat dem i gang.

En anden ny undersøgelse er foretaget af det engelske firma INTRAC. Dette firma har set på 45 ulandsprojekter fordelt over 24 NGO'er, og her er konklusionerne heller ikke alt for opløftende. Om NGO'erne siges det, at de ikke er dygtige nok til at inddrage målgrupperne i aktiviteterne, på trods af at det jo er dem, det drejer sig om, og så får man ikke nogen varige virkninger.

Der er således god grund til at standse op og spørge: Kan vi ikke gøre det lidt bedre? Sådant kan regeringen jo lide at spørge. Det kan vi naturligvis, og jeg forstod på ministerens redegørelse, at det er man også indstillet på. Jeg synes i øvrigt, det var en god redegørelse og i øvrigt også nogle gode skriftlige svar, der er givet Folketinget.

Derfor vil vi meget gerne være med til at udvikle strategien for dansk udviklingsbistand efter år 2000, og her er vi enige i regeringens ønske om at se nærmere på rollefordelingen – sådan som ministeren også har sagt i dag – mellem statsligt udviklet samarbejde og NGO-bistanden, som jo stort set er statsfinansieret. Vi er også indstillet på at se på udviklingen af civilsamfundene sydpå, hvortil de fleste af vore bilaterale midler jo går, og vi skal i den forbindelse fastholde vore krav til fattigdomsbekæmpelse, menneskerettigheder, demokratiudvikling og ikke mindst kvindernes inddragelse i udviklingen, for uden denne inddragelse får man slet ikke den ønskede udvikling.

De politiske krav betyder også, at vi vil være og må være rede til at standse bistanden, hvis udviklingen i et land pludselig går i den forkerte retning, for denne forkerte retning skal vi jo ikke understøtte.

Ideen med udviklingsbistanden er jo ikke at gøre et land afhængigt af bistand, som nogle bistandslande er, men at hjælpe landet til at træde ind i globaliseringen som et selvhjulpent land. Vi skal ikke behandle modtagerne, som var de under lavværgemål, men som myndige, der blot